

Міністерство освіти і науки України
Західноукраїнський національний університет
Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

Ірина Белінська, Ольга Боднар, Тетяна Паничок, Ольга Царик, Інна
Шилінська, Лілія Штохман, Тетяна Юрчишин

М Е Т О Д И Ч Н І В К А З І В К И

до виконання, оформлення та захисту

міждисциплінарної курсової роботи

(для студентів 4-го курсу
освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»,
спеціальності 035 «Філологія»,
освітньо-професійної програми «Бізнес-комунікації та переклад»)

Тернопіль-2023

Методичні вказівки до виконання, оформлення та міждисциплінарної захисту курсової роботи (для студентів 4-го курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр», спеціальності 035 «Філологія», освітньо-професійної програми «Бізнес-комунікації та переклад»). Укл.: Ірина Белінська, Ольга Боднар, Тетяна Паничок, Ольга Царик, Інна Шилінська, Лілія Штохман, Тетяна Юрчишин. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. 55с.

Укладачі: канд. філол. наук, доц. Ірина Белінська, канд. філол. наук, доц. Ольга Боднар, канд. пед. наук, доц. Тетяна Паничок, д-р пед. наук, проф. Ольга Царик, канд. пед. наук, доц. Інна Шилінська, канд. філол. наук, доц. Лілія Штохман, канд. філол. наук, доц. Тетяна Юрчишин

Рецензенти:

Людмила Морозовська, канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, ЗУНУ

Надія Федчишин, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов ТНМУ імені І.Я. Горбачевського

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, протокол № 2 від 28 вересня 2023р.

Методичні вказівки призначені для осіб, котрі здобувають ступінь бакалавра за освітньо-професійною програмою «Бізнес-комунікації та переклад», та підготовлені з метою надання інформації студентам щодо специфіки написання, оформлення та захисту міждисциплінарної курсової роботи. Науково-дослідна робота є важливою складовою підготовки висококваліфікованих фахівців у закладах вищої освіти, адже передбачає засвоєння методики організації науково-дослідної роботи та власне роботу над науковим дослідженням під керівництвом викладачів кафедри. Важливим її напрямком у межах навчально-виховного процесу є написання і захист курсових та дипломних робіт.

Міждисциплінарна курсова робота – це вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконується студентами закладів вищої або спеціальних закладів середньої освіти впродовж семестру з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних за час навчання, та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Міждисциплінарна курсова робота носить теоретико-експериментальний або теоретико-практичний характер і спрямована на самостійне вирішення складних науково-дослідницьких завдань, пов'язаних із конкретною науково-практичною пробле-матикою. Виконання роботи передбачає науковий пошук та творчий підхід студента до дослідження, відбору, систематизації і самостійного аналізу мовних явищ, а також формує вміння робити висновки науково-практичного характеру на основі аналізу та узагальнення наявних у сучасній лінгвістиці підходів до певного явища.

Основне завдання міждисциплінарної курсової роботи – показати ступінь сформованості професійних знань, умінь та навичок студентів, а також виявити їх потенціал щодо проведення подальших наукових досліджень у галузі перекладознавства.

Виконання роботи передбачає науковий пошук та творчий підхід студента до наукового дослідження, відбору, систематизації і самостійного аналізу мовних явищ, а також висновки науково-практичного характеру.

Метою міждисциплінарних курсових робіт з лінгвістики та перекладознавчих наук є:

- критичний аналіз сучасного дослідницького досвіду з перекладознавства та вчень у галузі мовознавства;
- поглиблення, узагальнення і закріплення фахових знань студентів з актуальних проблем відповідних наук;

- подальший розвиток умінь підбору й опрацювання довідкової, навчальної і наукової літератури за темою курсової роботи;
- стимулювання студентів до самостійного наукового пошуку;
- формування вмінь самостійної обробки навчально-методичних матеріалів та їх практичної реалізації;
- вдосконалення дослідницьких умінь та навичок студентів;
- органічне поєднання теоретичних положень перекладознавства та емпіричної верифікації у процесі перекладацького аналізу й перекладу науково-технічних і науково-популярних текстів;
- уміння вести спостереження за власними механізмами дослідницького пошуку з метою усвідомлення найефективніших способів використання власних ресурсів у процесі формування науково-дослідної компетенції;
- аналіз конкретних мовних фактів, їх узагальнення;
- творче розв'язання фахового завдання з відповідної навчальної дисципліни.

Міждисциплінарна курсова робота має відобразити глибокі знання основних понять та термінів досліджуваної теми, а також вміння аналізувати, узагальнювати, досліджувати літературні джерела, користуватися сучасними методами дослідження, логічно й чітко викладати матеріал, робити висновки та узагальнення, оформлювати роботу відповідно до існуючих стандартів.

ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ І ЗАХИСТУ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Основні етапи підготовки та виконання міждисциплінарної курсової роботи:

- вибір та затвердження теми;
- формулювання завдань до курсової роботи;
- проведення теоретичних та емпіричних досліджень;
- опрацювання та представлення результатів досліджень;
- оформлення курсової роботи;
- захист курсової роботи.

Підготовку до написання міждисциплінарної курсової роботи починають із вибору теми. Тематика міждисциплінарної курсової роботи визначається кафедрою іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій. Кафедра щорічно переглядає тематику міждисциплінарних курсових робіт, узгоджує їх з основними напрямками наукових досліджень окремих викладачів і погоджує на засіданні кафедри. Тематика доводиться до відома студентів на початку

навчального року. Студентам надається право вибору теми курсової роботи з проблематики, визначеної кафедрою. При виборі теми міждисциплінарної курсової роботи студент може одержати кваліфіковану консультацію у викладачів кафедри.

Під час формулювання та обрання теми міждисциплінарної курсової роботи слід врахувати не тільки її актуальність у науковому та практичному аспектах, але й наявність наукової літератури та довідкових джерел. Водночас, тема повинна надати студентові можливість проявити себе як дослідника та презентувати себе як фахівця з обраної тематики. Тема міждисциплінарної курсової роботи повинна становити інтерес для студента і сприяти максимальному використанню здобутих знань і практичного досвіду.

Кафедра затверджує тему і призначає кожному студентові наукового керівника зі складу викладачів кафедри відповідного профілю. Темі міждисциплінарних курсових робіт і наукові керівники від кафедри закріплюються рішенням кафедри.

Після затвердження теми міждисциплінарної курсової роботи науковий керівник дає рекомендації щодо збору і обробки практичного матеріалу та необхідної літератури, консультує студента, здійснює контроль за ходом виконання кваліфікаційної роботи, доповідає на засіданні кафедри про рівень готовності роботи, пише відгук на роботу, має право бути присутнім на захисті курсової роботи.

Міждисциплінарна курсова робота на одну тематику не може виконуватися кількома студентами. Закріплення за студентом теми, наукового керівника і термінів виконання відповідним чином оформляється.

Слід зауважити, що до міждисциплінарних курсових робіт висувається ряд **вимог**.

Основні з них такі:

- актуальність тематики, відповідність її сучасному стану галузі науки та перспективам її розвитку;
- вивчення та критичний аналіз монографічної й періодичної літератури з теми;
- дослідження та характеристика історії проблеми та її сучасного стану;
- чітке формулювання мети, предмету, методів дослідження;
- дотримання основних вимог до проведення емпіричних досліджень у психології;
- узагальнення результатів, їх обґрунтування, висновки та перспективи подальших досліджень.

Процес виконання курсової роботи, як правило, складається з наступних етапів:

1. Етап попереднього ознайомлення з напрямом майбутнього лінгвістичного дослідження, перегляд і добірка першоджерел. На цьому етапі студент обирає орієнтовну тему дослідження і зосереджується на тому колі питань, які він буде висвітлювати у своїх теоретичних спостереженнях та на яких ґрунтуватиметься його практичний аналіз. Важливим є також на цьому етапі встановити коло раніше досліджених питань з теми курсової роботи і, як наслідок, підготувати історіографію своєї теми.

2. Етап співвіднесення обраного тематичного аспекту з типом досліджуваного матеріалу (наукові, науково-публіцистичні, офіційно-ділові, газетно-інформаційні тексти; окремі шари лексики; художні твори; певні способи перекладу та ін.). Кожна аналізована тема може бути повніше і якісніше розглянута на якомусь певному мовному та перекладацькому матеріалі, адже, як і всі мовні явища, перекладацький процес модифікується залежно від мовного матеріалу. Тому правильне визначення матеріалу практичного дослідження суттєво впливає на якість курсової роботи в цілому та безпосередньо на ступінь достовірності одержаних результатів.

3. Складання і затвердження плану і змісту курсової роботи. Самостійно складений план виконання курсової роботи затверджується і за необхідності уточнюється науковим керівником. Він є, певною мірою, індивідуальним графіком поетапного виконання курсового дослідження. На його основі студент складає зміст своєї наукової роботи, в якому мають бути комплексно представлені аналізовані теоретичні проблеми, їх експериментальне дослідження та результати проведеної роботи.

Планомірне виконання курсової роботи забезпечить її повноцінність, наукову обґрунтованість і глибину, високу якість та дозволить провести дослідження вчасно. Остаточний зміст курсової роботи затверджується науковим керівником.

4. Опрацювання теоретичних першоджерел та визначення мети, завдань, актуальності курсової роботи. Складання ретроспективи попередніх досліджень у межах обраної теми та визначення місця аналізованої проблеми серед інших актуальних проблем сучасної науки про переклад. Визначення теоретичного, практичного значення курсової роботи, її новизни. Оформлення основних параметрів вступу.

Перелічені параметри наукового дослідження є обов'язковими для повноцінного наукового дослідження, оскільки курсова робота не є рефератом,

тобто лише оглядом наявних джерел. Вона передбачає самостійні наукові розробки студентів, виконані в дусі актуальних наукових перекладознавчих напрямів та студій, а також самостійні висновки студентів щодо проведеного аналізу.

Переглянуті теоретичні джерела обов'язково покажуть певні протиріччя або різні підходи щодо відповідної аналізованої наукової проблеми. Завдання студента – довести правильність/неспроможність тієї чи іншої концепції, висловити свою думку щодо позицій науковців.

У процесі перегляду першоджерел рекомендується паралельно складати робочий варіант теоретичного розділу. Остаточне формування теоретичних підтверджень відбувається на основі власного практичного аналізу досліджуваного матеріалу.

5. Проведення практичного аналізу матеріалу курсової роботи. Залежно від обраної теми практична частина курсової роботи міститиме перекладацький або лінгвістичний аналіз досліджуваного матеріалу. У лінгвістичному плані обов'язковим є проведення дослідження в напрямі типологічного зіставлення мови оригіналу та мови перекладу. Слід спиратися в своїх визначеннях на дані академічних словників (див. рекомендовану літературу). На цьому етапі роботи здійснюється опис проведеного аналізу та на його основі складання робочого варіанту практичного розділу.

6. Робота над цілісним текстом курсової. Удосконалення теоретичної та практичної частин; уточнення висновків з кожної частини; складання загальних висновків та їх співвіднесення з параметрами курсової роботи, передбаченими у вступі до неї. Вичитування, граматичні та стилістичні корегування тексту роботи потребують ретельної уваги та неодноразового повторення; у цьому плані курсова робота уподібнюється високоякісному перекладу: чим більше його вчитувати, тим досконалішим він буде. Оформлення кінцевого варіанту курсової роботи має відповідати вимогам до наукових робіт у вищих навчальних закладах (ГОСТ 7.32-91).

7. Рецензування та захист курсової роботи.

Міждисциплінарна курсова робота повинна містити власні спостереження та висновки самого студента, бути ґрунтовною, логічно послідовною та систематизованою, тобто виконаною на належному науково-дослідному рівні. Оригінальність та нетрадиційність власного підходу та науково-практичного аналізу схвалюється.

Основними методами, що використовуються під час написання міждисциплінарних курсових робіт, є: перекладознавчі методи (комунікативний,

семантичний, метод перекладацького аналізу мовних одиниць), загальнолінгвістичні методи (онтологічний, системно-описовий, лексикоцентричний, текстоцентричний, метод структурно-семантичного аналізу, метод лінгвостилістичного аналізу; можливі також методи компонентного аналізу, концептуального моделювання та зіставно-типологічного аналізу), загальнонаукові методи (аналіз наукової літератури, спостереження за мовними та перекладацькими процесами, проведення експерименту, методи індукції та дедукції тощо). Загальнонауковою методологічною основою курсових робіт, як правило, є теорія відображення та пізнання, а саме: положення про єдність форми і змісту (концепту, поняття і слова), їхні взаємозв'язки та особливості відображення в мовах; положення про мову як засіб відображення навколишнього світу, взаємодію мови та мислення, теорія спорідненості / неспорідненості мов.

Основна частина

ВСТУП розкриває сутність і стан наукової проблеми, її значущість, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Він передбачає таку послідовність викладу матеріалу: актуальність теми, мета, завдання, об'єкт, предмет, практичне значення, одержані результати дослідження.

Вступ складає приблизно 5% тексту курсової роботи, або 1-2 сторінки.

У вступі подають загальну характеристику курсової роботи у такій послідовності:

Актуальність дослідження, яка зумовлюється новими викликами у конкретній науковій галузі, її практичними завданнями і полягає, насамперед, у можливості використання результатів, отриманих у процесі дослідження, для вирішення інших науково-практичних завдань

Об'єктом дослідження є вся сукупність зв'язків, відношень різних аспектів теорії і практики науки, що слугує джерелом необхідної для дослідника інформації.

Предмет дослідження - це лише ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню у роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження.

Залежно від рівня зрозумілості і точності формулювання мети роботи, вдалими будуть її основні завдання, план, організація виконання та стиль викладу. Правильне визначення мети роботи дасть змогу студенту відокремити в ній основний напрям дослідження, впорядкувати пошук і аналіз матеріалу, уникнути загальних міркувань, підвищити якість роботи. Узагальненою ***метою курсової роботи*** є систематизація, розширення та закріплення теоретичної підготовки, поглиблене вивчення і розробка окремої проблеми, формулювання висновків та підготовка пропозицій щодо вдосконалення функціонування об'єкта

дослідження. Мета курсової роботи повинна бути тісно пов'язана з формулюванням її теми. На основі сформульованої мети студент має визначити основні завдання, які необхідно розв'язати в процесі виконання курсової роботи. Завдання повинні конкретизувати основну мету роботи, їх визначення слід логічно пов'язувати з назвами розділів роботи.

Завдання наукового дослідження – це те, що необхідно виконати, вирішити, щоб досягти кінцевого результату. Сформулювати завдання дослідження необхідно якомога ретельніше. Не варто захоплюватись їх кількістю, що веде до неповного їх вирішення, ускладнює виклад матеріалу. Окрім того, завдання не повинні бути занадто об'ємними. Опис їхнього рішення має відобразити зміст складових частин роботи. А також, досить часто, заголовки розділів і підрозділів формуються на основі завдань. Весь комплекс завдань – це алгоритми конкретної програми дослідження, який зумовлений логікою етапів наукового дослідження.

Практичне значення отриманих результатів дослідження – це те нове, що дає виконана робота для практичної діяльності в галузі певної науки.

Апробація результатів дослідження (за наявності): подається інформація про оприлюднення результатів дослідження (участь у конференціях різного рівня, семінарах, круглих столах).

Публікації (за наявності): зазначають надруковані статті та тези доповідей у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах конференцій.

На завершення у вступі описують структуру курсової роботи: вказується кількість розділів і підрозділів, використаних джерел, додатків.

Укладання змісту курсової роботи повинно відбуватися на основі групування та систематизації зібраних матеріалів. Отримавши консультацію наукового керівника щодо структури і наповнення роботи, зібравши необхідний теоретичний і практичний матеріал, студент формує зміст курсової роботи, який погоджує з науковим керівником. Зміст курсової роботи є відображенням її структури, під якою розуміють порядок компонування і взаємозв'язок окремих її частин. При написанні курсової роботи доцільно складати попередній та остаточний варіант змісту. Попередній зміст - це задум роботи, який складається після затвердження теми та загального ознайомлення з основними літературними та іншими джерелами. Остаточний варіант у вигляді розгорнутого змісту із зазначенням основних розділів і підрозділів роботи узгоджується з керівником, після чого стає обов'язковим до виконання.

Зміст міждисциплінарної курсової роботи містить перелік основних структурних частин роботи: вступ, розділи (теоретичну і аналітичну частини) та підрозділи, висновки, список використаних джерел, додатки. Кожен пункт змісту повинен подаватися з посиланням на номер сторінки, з якої кожен з них розпочинається. Назви розділів та підрозділів повинні повністю відповідати

наведеним у тексті роботи. Формулювання назви розділів, підрозділів повинні відповідати певним вимогам, до яких належать конкретність, відсутність двозначності, лаконічність.

Розділи міждисциплінарної курсової роботи містять підрозділи (нумерація складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою) та можуть містити пункти (нумерація – з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту, відокремлених крапкою), підпункти (нумерація – з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапкою). Кожен пункт і підпункт має містити закінчену інформацію. У розділах курсової роботи викладають відомості про предмет (об'єкт) дослідження, які є необхідними й достатніми для розкриття змісту цієї роботи та її результатів. У розділах основної частини подають матеріал, наприклад, в такій послідовності:

РОЗДІЛ 1 – огляд літератури за темою і вибір напрямів досліджень; автор роботи окреслює основні етапи розвитку наукової думки за обраною проблематикою, стисло аналізуючи наукові розвідки з теми; висвітлює ті питання, що залишилися невирішеними та визначає своє місце у розв'язанні проблеми. Виклад загальних підходів, опис теоретичних і (або) експериментальних досліджень; студент обґрунтовує вибір напрямів досліджень, розробляє загальну методику проведення досліджень.

РОЗДІЛ 2 – аналіз і узагальнення результатів досліджень; студент повністю викладає результати власних досліджень з висвітленням того нового, що подається при розробці наукових питань.

Зміст розділів має відповідати темі курсової роботи та повністю її розкривати.

ВИСНОВКИ формуються на основі зазначених у ВСТУПІ завдань дослідження. У **ВИСНОВКАХ** стисло викладають основні наукові та практичні результати, які отримані у роботі, обґрунтовується їх достовірність та надаються рекомендації щодо їх використання, а також щодо напрямів подальшого дослідження. Висновки не повинні містити цитат та нову інформацію, якої не було в основній частині. Обсяг висновків у курсовій роботі – 1-2 сторінки.

На основі проведеного аналізу літературних джерел, вторинної інформації та результатів проведеного дослідження, особистих вражень та узагальнень потрібно зробити відповідні висновки, висвітлити досягнуті успіхи, зазначити існуючі недоліки, а також висловити пропозиції щодо можливостей подальшого покращення аналізу об'єкта дослідження.

Найскладнішою частиною роботи для студента є аналіз і узагальнення зібраних матеріалів, написання основної частини курсової роботи. Матеріал роботи студент повинен викладати послідовно, логічно взаємопов'язувати окремі його частини, повністю розкрити тему роботи. Для цього необхідно приділити

увагу сучасним теоретичним і методичним розробкам, розглянути і творчо осмислити відповідну нормативну літературу, визначити своє ставлення до дискусійних питань теми роботи. Слід перевірити, наскільки логічно й послідовно викладений матеріал, чи є правильним формулювання та визначення. Після усунення структурних дефектів оцінюють обсяг матеріалів, що наводиться в роботі, рівень їх викладення.

Список використаних джерел відображає роботу автора зі збору та аналізу літератури, дозволяє зробити висновок про ступінь ґрунтовності проведеного дослідження і охоплює наукові та довідкові джерела та документи, використані при написанні курсової роботи. Будь-яка наукова робота супроводжується списком використаних джерел, складати який необхідно за чинними стандартами з бібліотечної та видавничої справи. Обсяг використаних джерел літератури – 25-40 найменувань.

Наступним етапом є перевірка правильності оформлення роботи. Це стосується всіх його елементів: цитування, оформлення таблиць та ілюстрованих матеріалів, складання бібліографічних покажчиків тощо. Завершальний етап передбачає літературну правку і редагування, основним завданням якого є досягнення єдиного стилю викладання і перевірка правильності орфографії та пунктуації.

Порядок подання курсової роботи на кафедру Захист та оцінювання курсової роботи

Виконану і відповідно оформлену курсову роботу студент подає на кафедру іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, реєструючи її попередньо у старшого лаборанта кафедри, але не пізніше, ніж за 10 днів до дня призначеного захисту курсової роботи. Після цього робота передається науковому керівнику, який формулює висновки щодо рекомендації роботи до захисту. Студент захищає курсову роботу перед комісією, призначеною завідувачем кафедри іноземних мов та ІКТ. На оцінку захисту впливає зміст рецензії, яку надає керівник курсової роботи (Додаток В).

Презентація міждисциплінарної курсової роботи - це не стислий переказ її змісту. Готуючи презентацію курсової роботи, студент повинен розробити стислу доповідь щодо основних результатів роботи. Доповідь містить, звичайно, узагальнену інформацію, викладену у вступі та висновках. Презентацію рекомендується готувати у вигляді тез доповіді, а не суцільним текстом, доцільно також базуватися на візуальному контенті у вигляді слайдів або постера. У доповіді студенту треба розкрити актуальність обраної теми, дати характеристику об'єкта і предмета дослідження, доповісти про отримані результати, висловити основні висновки і пропозиції, які він сформулював під час дослідження обраної теми. Під час доповіді студент має посилаючись на презентований матеріал своєї роботи для повнішого розкриття обсягу

проведеного дослідження та представлення отриманих результатів. Таким чином, наочний матеріал повинен підтримувати саму доповідь та доповнювати її.

Захист міждисциплінарної курсової роботи проходить публічно з високою вимогливістю, принциповістю, дотриманням наукової та педагогічної етики. Під час захисту роботи студент використовує ілюстративний матеріал (таблиці, рисунки, графіки тощо), який роздається членам комісії або оприлюднюється за допомогою слайдів, постерів. Процедура захисту передбачає стисле викладення студентом результатів дослідження і відповідей на запитання членів комісії або інших присутніх. Студент повинен заздалегідь підготувати виступ на захисті роботи, в якому обов'язково визначаються наукові параметри виконаної курсової роботи, одержані результати та перспективи подальших наукових розвідок. Оскільки в процесі захисту оцінюється не лише робота, але й якість самого захисту, то слід приділити увагу змісту та формі виступу, підготовці наочних матеріалів. Мета доповіді студента - ознайомити членів комісії з результатами свого дослідження.

Рекомендується така послідовність виступу:

- тема, мета та завдання курсової роботи;
- об'єкт дослідження;
- головні напрями та результати проведеного маркетингового дослідження;
- основні проблеми, виявлені в ході дослідження;
- характеристика розроблених у курсовій роботі альтернативних можливостей вирішення виявлених проблем;
- оцінка очікуваних результатів від втілення запропонованих заходів та остаточні рекомендації автора.

Час виступу не повинен перевищувати 5-7 хв. Виступ має бути стислим, конкретним, з використанням ілюстративного матеріалу. Загальна тривалість захисту - 10 - 15 хвилин.

При винесенні рішення щодо остаточної оцінки враховуються думки всіх членів комісії, а також наукового керівника, викладеної у змісті рецензії, поданої у Додатку В. При цьому до уваги береться як зміст самої роботи, так і загальна фахова підготовка студента, його виступ на захисті, а саме:

1) змістовні аспекти курсової роботи: актуальність і глибина обраної теми дослідження; багатогранність і сутність обґрунтованості пропозицій; практична спрямованість; ступінь самостійності проведення дослідження;

2) загальний рівень презентації роботи: логічність, конкретність і переконливість доповіді; правильність відповідей на запитання; вміння аргументовано захистити свої розробки; вільне володіння мовою, термінологією, культурою презентації; якість підготовки та ілюстративна цінність наочного матеріалу.

У випадку, якщо студент без поважної причини вчасно не зареєстрував курсову роботу на кафедрі або не з'явився на захист у зазначений термін, він допускається до повторного захисту. Повторний захист курсової роботи здійснюється студентом при усуненні виявлених недоліків у встановленому порядку.

Критерії оцінки міждисциплінарної курсової роботи:

Оцінка „відмінно” – курсова робота є бездоганною: має практичне значення, доповідь логічна і коротка, проголошена вільно, зі знанням справи, відповіді на запитання правильні і стислі, повністю розкрито тему, аргументовано висновки і обґрунтовано пропозиції та адекватно проаналізовано мовний (ілюстративний) матеріал при належному оформленні курсової роботи відповідно до державного стандарту оформлення наукових робіт.

Оцінка „добре” – повністю розкрито тему, аргументовано висновки і зроблено власну оцінку джерел, самостійно підібрано і проаналізовано мовний матеріал, однак мають місце окремі недоліки несуттєвого характеру: в теоретичній частині здійснений поверхневий аналіз літературних джерел, недостатньо використані інформаційні матеріали, доповідь логічна, проголошена вільно, відповіді на запитання в основному правильні, оформлення роботи в межах вимог.

Оцінка „задовільно” – тема курсової роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру: нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, в аналітичній частині є надлишок елементів описовості, добір інформаційних матеріалів (таблиці, графіки, схеми) не завжди обґрунтований, висновки, що містяться в третьому розділі, обґрунтовані непереконливо, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення курсової роботи.

Оцінка „незадовільно” – нечітко сформульована мета курсової роботи, розділи погано пов'язані між собою, відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово та має описовий характер. Пропоновані заходи випадкові і не впливають з аналізу, неповне обґрунтування або повністю відсутнє. Оформлення роботи далеке від зразкового, ілюстрації до захисту відсутні. Відповіді на запитання неточні, неповні або зовсім відсутні. Робота має ознаки плагіату: цитати і запозичення з інших наукових джерел без відповідних посилань.

Курсова робота до захисту не допускається. Подана науковому керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушенням строків, установлених кафедрою. Написана на тему, яка своєчасно не була відповідно затверджена. Виконана не самостійно. Структура роботи не відповідає вимогам. Недбало оформлена, у тексті багато граматичних помилок.

Оцінка курсової роботи складається з двох частин та базується на таких критеріях:

1. Виконання міждисциплінарної курсової роботи (50 балів):

№ п/п	Ознаки оцінювання	Максимальна кількість балів	Виставлена оцінка
1	Зовнішнє оформлення курсової роботи	5	
1	Змістовність і повнота розкриття теми, виконання поставлених завдань	15	
2	Логічність викладу матеріалу та аналіз сучасного стану проблеми	10	
3	Відповідність вступу та аргументованість висновків	10	
4	Стиль та грамотність написання роботи	10	

2. Захист міждисциплінарної курсової роботи (50 балів):

№ п/п	Ознаки оцінювання	Максимальна кількість балів	Виставлена оцінка
1	Своєчасність виконання роботи і реєстрація на кафедрі	10	
2	Володіння матеріалом, повнота викладу, рівень систематизації, логічність викладу інформації	25	
3	Відповіді на додаткові питання	10	
4	Ефективність використання часу презентації	5	

Оцінка курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшої її конвертацію в шкалу ECTS та національну шкалу, згідно наступної таблиці.

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
----------------	------------------------	----------------

90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота складається з наступних структурних елементів:

1. титульна сторінка (додаток А);
2. завдання на виконання курсової роботи (додаток Б);
3. зміст;
4. вступ;
5. основна частина (розділи і підрозділи);
5. висновки;
7. список використаних джерел;
8. додатки.

Титульна сторінка повинна відповідати наведеній у додатках формі. Вона містить інформацію про вид (курсозна робота) і тему кваліфікаційної роботи, прізвище, ім'я та по батькові студента, посаду, прізвище та ініціали наукового керівника й членів комісії тощо. Титульний аркуш і завдання повинні бути підписані студентом-автором, науковим керівником курсової роботи та членами комісії із захисту курсових робіт. Після титульного аркуша подається завдання на курсову роботу. Завдання виконується згідно зі структурою, наведеною в додатку Б, і розкриває план роботи студента над обраним дослідженням, стисло інформує про інформаційне забезпечення та обсяг графічного матеріалу. Зміст курсової роботи містить назви розділів (підрозділів) згідно з планом та сторінки, на яких вони розміщені. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки тексту. Скорочувати або подавати їх в іншому формулюванні, послідовності порівняно із заголовками у тексті не допускається.

Важливим елементом курсової роботи є вступ (5% від обсягу роботи). У вступі розкривають сутність і стан наукового питання, його значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, наводять обґрунтування необхідності проведення дослідження. Викладаючи вступ, необхідно дотримуватись такої послідовності. У вступі, перш за все, обґрунтовують актуальність обраної теми, наводять загальну характеристику стану дослідження проблеми, її нез'ясованих

аспектів, чітко формулюють основну мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, окреслюють його методику та інформаційну базу, наводять коротку характеристику розділів роботи та її кількісні параметри. Висвітлення актуальності має бути лаконічним. Достатньо кількома реченнями передати головні аспекти. Зокрема, обґрунтування актуальності досліджуваної теми варто здійснювати у формі критичного аналізу та порівняння відомих науці напрямів розв'язання проблеми. Наступним кроком у вступі є формулювання мети роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. При формулюванні мети роботи слід уникати слів „дослідження”, „вивчення”, тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Мета курсової роботи може полягати у „систематизації...”, „обґрунтуванні...”, „встановленні...” тощо. Мета курсової роботи викладається одним реченням, вона повинна бути лаконічною, вказувати на бажаний кінцевий результат, а не деталізувати етапи її досягнення. Мета конкретизується у завданнях курсової роботи, розкриваючи які студент демонструє шлях досягнення поставленої мети. Формулювання завдань курсової роботи має починатися словами „виявити...”, „проаналізувати...”, „встановити...”, „розкрити...” тощо, тобто завдання вказують на спосіб досягнення мети.

Обов'язковим елементом вступу є визначення об'єкта і предмета роботи. Об'єкт - це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Предмет міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. Методи дослідження як інструмент добування фактичного матеріалу є обов'язковим елементом вступу до роботи і необхідною умовою досягнення поставленої мети. Таким чином, вступ є відповідальною частиною курсової роботи, оскільки він не тільки орієнтує читача на наступне розкриття теми, але й містить усі необхідні характеристики. Отже, вступ свідчить про методологічну і методичну підготовку студента, його вміння довести правильність вибору теми, її значення і актуальність.

Основна частина курсової роботи складається з розділів та підрозділів. Найоптимальнішою є основна частина, що складається з трьох розділів. Основні розділи роботи: теоретичний, дослідницько-аналітичний, проектно-рекомендаційний. Перший розділ, теоретичний (до 40% обсягу роботи) містить декілька (зазвичай 3) параграфів. У цьому розділі обґрунтовується теоретична база обраної проблеми, дається огляд літературних джерел, нових розробок, опублікованих статистичних даних з посиланням на джерела, іншої інформації, пов'язаної з темою. На основі вивчення наукової, навчально-методичної літератури (бажано переважно іноземної) розкриваються підходи різних авторів до розв'язання проблеми, здійснюється їхній порівняльний аналіз, а також обґрунтовуються власні погляди на проблему, дається оцінка діючих законів, постанов, указів та інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та

довідкової бази за досліджуваною проблемою. Теоретичне обґрунтування, суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції предмета дослідження, методичні підходи повинні мати певні елементи полемічності, власної позиції щодо обраного інструментарію дослідження, що дає змогу перейти в наступному розділі до конкретного аналітичного дослідження.

У наступному практичному розділі з вичерпною повнотою автор викладає результати власних досліджень з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми. Студент має давати оцінку повноти вирішення поставлених завдань, оцінку достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), їх порівняння з аналогічними результатами національних і зарубіжних праць, обґрунтування потреби додаткових досліджень тощо. Для повноти висвітлення досліджуваної проблеми та наочності необхідно навести в тексті таблиці та рисунки. Виклад матеріалу даного розділу не повинен бути суто описовим. На основі вивчення та узагальнення аналітичного матеріалу та отриманих результатів лінгвістичного дослідження студент повинен виявити функціональні зв'язки та взаємозалежності між окресленими змінними. Дослідження, що проводяться при написанні курсових робіт студентами третього курсу, базуються на збиранні та аналізі вторинної інформації. Усі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням і висновками, які дозволяють визначити сутність лінгвістичних процесів.

Висновки (обсягом 10% від обсягу роботи) є стислим викладенням підсумків проведеного дослідження. У висновках наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної проблеми, оцінка результатів дослідження з точки зору відповідності меті курсової роботи й поставленим у вступі завданням, пропозиції з удосконалення досліджуваної проблеми. У висновках не можуть даватися пропозиції, які не були розглянуті у попередніх розділах.

Список використаних джерел, на які є посилання в основній частині роботи, наводять у кінці тексту роботи, починаючи з нової сторінки. Список використаних джерел має містити не менше 25 назв. Оптимальна кількість джерел – 30-40 (з яких не менше 30% – іноземних джерел, 50% – сучасних джерел (за останні 10 років)). У відповідних місцях тексту мають бути посилання.

Додатки не вважаються обов'язковою частиною роботи. Однак інколи вони є необхідними для повноти роботи. Включення їх до основної частини роботи може змінити впорядковане й логічне уявлення про роботу, матеріали, які через великий обсяг, специфіку викладення або форму подання не можуть бути внесені до основної частини. Обсяг додатків не обмежується, вони можуть становити таблиці допоміжних даних або таблиці великого розміру; діаграми; допоміжні ілюстрації; глосарії; великий за розміром ілюстративний матеріал (уривки дискурсу, оригінали та переклади деяких документів тощо).

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЇ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги

Мова міждисциплінарної курсової роботи – державна, стиль – науковий, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, послідовність – логічна. Викладати матеріал необхідно від третьої особи множини („автори обрали”, „автори визначили”) або в невизначеній формі („приймається”, „вибирається”, „визначається” і т.д.). Пряме переписування в роботі матеріалів з літературних джерел є неприпустимим.

Залежно від особливостей і змісту курсову роботу виконують у вигляді тексту, ілюстрацій, таблиць або їх поєднання.

Курсову роботу оформлюють на аркушах формату А4 (210x297 мм). Текст курсової роботи друкується на комп'ютері з одного боку аркуша. Загальний обсяг курсової роботи в межах 30-40 сторінок тексту без урахування списку використаних джерел та додатків. Текст роботи набирають з використанням текстового редактору Microsoft Word, Гарнітура Times New Roman, розмір шрифту – 14 пунктів, інтервал – 1,5 (28-30 рядків). Допускається розміщувати таблиці та інші ілюстративні матеріали на аркушах формату А3 (не більше 40 рядків на сторінку). Текст курсової роботи слід друкувати, додержуючись таких розмірів полів: верхнє і нижнє – не менше 20 мм, лівє – 30 мм, правє – 15 мм. Необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості друку впродовж усієї курсової роботи, шрифт друку повинен бути чіткий, чорного кольору, середньої жирності. Окремі слова, формули, знаки, які вписують у надрукований текст, мають бути чорного кольору; щільність вписаного тексту має максимально наближатися до щільності основної роботи. Скорочення слів і словосполучень у курсовій роботі вживаються відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Назви основних структурних елементів роботи „ЗМІСТ”, „ВСТУП”, „РОЗДІЛ I”, „ВИСНОВКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ” та ін. слід друкувати великими літерами симетрично до тексту. Назви структурних елементів та розділів друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Перенос слів у заголовку не допускається. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усієї роботи (1,25 см). Після назви розділу, підрозділу, пункту в нижній частині сторінки має бути щонайменше два рядки тексту. Відстань між заголовком та текстом має дорівнювати 1 інтервалу в основному тексті.

Кожну структурну частину міждисциплінарної курсової роботи треба починати з нової сторінки. Підрозділи в межах розділу друкуються послідовно, один за одним, а не з нової сторінки.

Сторінки міждисциплінарної курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту роботи. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без знака № та без крапки. Титульну сторінку включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи, але номер сторінки на ній не ставлять. Ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок курсової роботи.

Розділи, підрозділи, пункти курсової роботи слід нумерувати арабськими цифрами. Розділи курсової роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладу суті і позначатися арабськими цифрами без крапки, наприклад, 1, 2, 3 і т. д. Номер розділу ставлять після слова „РОЗДІЛ 1”, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами симетрично до тексту. Підрозділи курсової роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад 1.1, 1.2 і т.д. Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Оформлення ілюстрацій, таблиць та формул

Ілюстрації (рисунок, графіка, схеми, діаграми) слід розміщувати у курсовій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у тексті роботи. Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно подавати посилання на джерело. Ілюстрації обов'язково мають назву, яку розміщують під ілюстрацією. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (підрисунковий текст). Ілюстрація позначається словом „Рис. (номер рисунка)”, яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних, наприклад:

Рис. 2.5. Схема появи нової лексеми.

Джерело: [123, с. 12]

Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою. Після порядкового номера ілюстрації крапку не ставлять, наприклад, Рис. 3.2 – другий рисунок третього розділу. Під ілюстрацією подається джерело. Наприклад, [123, с. 12] – рисунок наведено з 12-ої сторінки джерела, наведеного в „Списку використаних джерел” під номером 123.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше,

або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті курсової роботи. Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою. Після порядкового номера таблиці крапку не ставлять, наприклад, таблиця 2.1 — перша таблиця другого розділу. У правому верхньому куті сторінки розміщують напис „Таблиця” із зазначенням її номера. Назва таблиці міститься нижче, у центрі сторінки. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці. Допускається використання у таблицях розміру шрифту 12 пунктів. Графи у таблиці нумерують тільки тоді, коли у тексті є на них посилання або коли таблицю необхідно перенести (продовжити) на наступну сторінку. У такому випадку на наступній сторінці роботи у правому верхньому куті пишуть слова „Продовження табл.” і зазначається її номер, наприклад: „Продовження табл. 1.2”. Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки — з малої, якщо вони становлять одне речення із заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапку не ставлять. Текст заголовків і підзаголовків граф пишуть в однині.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні курсової роботи студент повинен давати посилання на цифрові дані, відомості, матеріали з монографій, оглядових статей та інших джерел. Посилання на джерела слід виділяти двома квадратними дужками, в яких вказується порядковий номер джерела, назва якого наведена у списку використаної літератури, а також відповідна сторінка. Наприклад: [35, с. 105], (де 35 номер джерела, на яке дано посилання в курсовій роботі за списком використаних джерел, с. 105 — сторінка даного джерела). На всі ілюстрації (схеми, графіки, рисунки, діаграми), таблиці і додатки курсової роботи повинні бути посилання в тексті. Посилання на ілюстрації, таблиці і додатки курсової роботи вказують порядковим номером ілюстрації, таблиці і додатка, при цьому слова „рисунок”, „таблиця” і „додаток” в тексті пишуть скорочено, наприклад, (рис. 2.1), (табл. 2.3), (дод. А). У повторних посиланнях на ілюстрації, таблиці і додатки треба вказувати слово „дивись”, наприклад: (див. рис. 2.1), (див. табл. 2.2), (див. дод. А). Посилання треба давати на цитати. Загальні вимоги до цитування такі:

– текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться мовою оригіналу;

– цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора.

Пропуск слів, речень, абзаців позначається трьома крапками; при непрямому цитуванні думок автора слід бути гранично точним у викладенні думок автора і давати відповідні посилання на джерело.

Порядок оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Цей розділ роботи розміщують з нової сторінки, а самі джерела нумерують арабськими цифрами і розміщують у такій послідовності:

1. Закони України.
2. Постанови Верховної Ради та Уряду України, Укази Президента; міжнародні нормативно-правові документи.
3. Нормативні документи (положення, правила, інструкції) із вказанням того, коли і ким затверджені.
4. Книги, статті та інші видання кириличною абеткою в алфавітному порядку.
5. Книги, статті та інші джерела латинською абеткою в алфавітному порядку.

Відомості про джерела, включені до списку, слід оформляти згідно з вимогами державного стандарту. Приклад оформлення бібліографічного опису подано в Додатку Д. Для інформаційних матеріалів джерел Інтернету обов'язкове посилання на відповідну web-адресу. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у курсовій роботі, наведено у додатку.

Оформлення додатків

Додатки слід оформлювати у вигляді окремої частини, розташовуючи їх у порядку появи посилань на них у тексті курсової роботи. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки, мати заголовок, надрукований посередині рядка з великої літери. У правому верхньому куті над заголовком з великої літери повинно бути надруковано слово „Додаток” і велика літера, що його позначає, наприклад „Додаток Б”. Додатки позначають літерами української абетки (крім літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь). Ілюстрації, таблиці, формули та рівняння, що є у тексті додатка, слід нумерувати в межах кожного додатка. Наприклад, рисунок А. 3 – третій рисунок додатка А; таблиця В. 2 – друга таблиця додатка В; формула (Б. 1) – перша формула додатка Б. Якщо у курсовій роботі як додаток використовується документ, що має самостійне значення і оформлюється згідно з вимогами до документа цього виду, його копію вміщують у роботі без змін в оригіналі. У верхньому правому куті копії документу пишуть слово „Додаток А”.

PRACTICAL GUIDELINES FOR ACADEMIC WRITING

- ✓ Steps in introductions
- ✓ Paragraphs
- ✓ Sentences
- ✓ Language (register and tone)

- ✓ Thematic groups of academic vocabulary
- ✓ Logical cohesion and consistency

All papers must have a **cover page**, with the following information: your name, title of the paper or term paper, name of subject/degree, teacher's/supervisor's name (see an Appendix 2). After the cover page comes the **Table of Contents**, a list of the sections of the paper together with the page numbers. An **Index of Tables and 1 Tables of Contents** can be created automatically in *Word* using the Title styles for your section titles

The first section of the paper is the **Introduction**, in which you need to clearly identify the aims you pursue. In other words, you must define the topic of the study (what the paper is about) and the objectives (what for?); also, how it connects with previous research on your topic.

STEPS IN INTRODUCTIONS

1. **Establishing the topic/subject/object** by showing that the research area is important, central, interesting. Here some “skeleton” examples of strong opening statements. Notice how many of them use the present perfect to suggest the topic is currently relevant.

Examples:

Recently, there has been growing interest in...

The possibility of ... has generated vast interest in...

The development of has left to the hope that...

Knowledge of has a great importance for...

The study of ... has been extensively studied in recent years...

Many investigators have recently turned to...

The relationship between has been investigated by many researchers

Many recent studies have focused on ...

2. **Identifying a research paper** by presenting reasons for conducting the research/ by indicating a gap or by adding to what is known

Examples:

The research has tended to focus on... rather than.../

Although considerable research has been devoted to rather less attention has been paid to...

It would thus be of interest to learn how ...

It would seem, therefore, that further research is needed in order to...

The recent research developments in Clearly have considerable potential.

However, in the field has concentrated on/been limited to/ been restricted to (neutral or slightly negative)

However, in the field has failed to consider/ignored/underestimated/neglected to consider (definitely or strongly negative)

3. Presenting the paper by stating the purpose of the paper/presenting research questions/noting the value of the research/describing methodology used.

Examples:

The aim of the present paper is to give ...

This study was designed to evaluate ...

The present work extends the use/comprehension...

It is the purpose of the present paper to provide...

This paper describes and analyses

The longest part of the paper should be the **development**, which can vary depending on the kind of paper you are writing. In most cases (but follow the instructions of your teacher or supervisor), it includes two sections in which you analyse the main arguments in support of your thesis statement on the basis of textual evidence from the work studied.

The paper finishes with a **Conclusion**, in which you summarize what you have discussed (never add new information). It can also include issues for further research.

PARAGRAPHS

A paper should be written in full and well-developed paragraphs. The idea dealt with in each paragraph is announced in the initial sentence, called *topic sentence*. This sentence presents the topic or idea that is to be developed and explored.

Example:

Much has been written about the importance of learning a foreign language as a means of communication.

Sometimes, the topic sentence may appear later than the first sentence. Often, this is because the first sentence of the paragraph links the idea that is about to be presented back to the one that has just been discussed.

Example:

The causes for the growing gap between these two trends, then, have been well documented. Rather less attention, however, has been devoted to ways of reducing this gap.

In some cases, particularly when several paragraphs are being enumerated, several paragraphs may share the topic sentence of the first. The example below shows the

beginnings of four related paragraphs, each of which is extensively developed. The first paragraph contains a topic sentence which covers all four paragraphs.

Example:

Among others, “culture” has four fundamental features that(6-7 lines)

Second, culture has proven tendency to concentrate(5-6 lined)

Third, available evidence, both historical and contemporary, shows that ... (7-8 lines)

Fourth, drawing from or as a consequences of the three features above, culture produces... (7 lines)

The sentences in a paragraph should be well connected: develop your ideas and link them up correctly with the help of connectors sensibly, however, never in excess.

Please avoid short paragraphs and never write one-sentence paragraphs and do not begin paragraphs (or sentences) with the conjunctions *and*, *or* or *but*.

SENTENCES

All sentences must have a **subject** and a **finite verb**. In English it is not possible to join two independent clauses by a comma;

Example:

*(ungrammatical) *Students often join two separate clauses with a comma, this is incorrect.*

(grammatical) Students often join two separate clauses with a comma, which is incorrect.

Try to vary the structures you use, and avoid unnecessarily long sentences, particularly those with several embedded clauses (quite frequent in Ukrainian).

LANGUAGE (REGISTER AND TONE)

The language used should be formal both in register and tone:

- Avoid informal or colloquial expressions such as *stuff like that*, *anyway*, *a lot of*.
- Avoid all-purpose words such as *thing*, *fact*, *idea*. Find more specific vocabulary.

- Do not use contractions.

- Do not use abbreviations.

- Do not use ... to indicate *etc*.

- Do not use informal expressions such as *I think*, *I suppose* (you may use *In my view*,

From my point of view’, etc.).

- Do not use *he* as a generic pronoun (use the plural instead).

- Be careful with unclear pronoun references.

- Do not rely on the same words all the time (e.g., *important* or *interesting*). Use the Thesaurus function (Shift+F7) in *Word* for variety.

· Proof-read your paper, to make sure that there are no typing mistakes, well in advance of the deadline.

THEMATIC GROUPS OF ACADEMIC VOCABULARY

Academic vocabulary in its most general presentation may be grouped by the thematic feature:

1) Vocabulary used in introduction parts of scientific and technical texts and serving for presentation of theme, aim, tasks, methodology of research. It includes such key words:

research (in), aim (at), assumption, concept, hypothesis, problem, viewpoint, purpose, method, theory, trend, introduce, intend, etc.

These words can be found in different word combinations:

further aim of research is,

the purpose of the chapter is to consider/to test,

to serve the same purpose, a great number of interesting problems,

to conduct the research of, to present a fundamental problem,

to work on an analytical framework to help people, a different viewpoint

to establish new understandings of methods

to extend knowledge base in these areas

to investigate and inform

to provide /to further develop criteria for the definition and evaluation

to contribute to the development

2) Vocabulary directly reflecting the process of knowledge acquisition, for e.g.:

compare, comparison, conduct, create, discover,

elaborate, examination, investigation, study, observe.

These key words are used in the following word combinations:

to observe the effects, to be easily observed in this investigation, to conduct carefully controlled experiments, to make experiments more effective, etc.

3) Vocabulary used for systematization, comparing and contrast, classifying and organization of data. It includes the following key words: *classify, combine, consist, contain, correlate, differ, distinguish, divide, include, select, classification, combination, correlation, relation, interrelation, etc.*

They create word combinations:

classification of models, to fall into categories, to classify procedures, the complexity of the system, a purely statistical correlation, to differ in function, to consist of/contain elements, a comparison between, in comparison with, to compare with, as compared to, differences and similarities between, distinction between different from etc.

3) Vocabulary used for description of information presented with the help of different visual aids – *drawings, schemes, graphs, diagrams, formulas, tables.*

In this case not separate words but set phrases (clusters) are used:

this fact (these data) is (are) illustrated in Fig.7;

the data can be plotted on a ternary diagram;

to display different values on the same bar in a bar graph

the methods should be mentioned in the following list; the results can be presented in the form of...; a schematic representation;

to be used as illustration; the diagram shows (reflects) ..., etc.

5) Vocabulary used for description of conclusions (results) of research:

Conclusion – to draw appropriate conclusions, to lead to a conclusion, the conclusion of great importance, the conclusions that can be drawn from the experiment... are:

Consequence – as a consequence, to result in important consequence.

Generalization – the generalization of the computation methods.

Outline – to outline some of the problems, the work outlined above ..., phenomena outlined in the paper.

Estimate – to estimate the proper data; to estimate the parameters

to sum up/to summarise/in summary

from these comparisons we can draw the following conclusions

LOGICAL COHESION AND CONSISTENCY

Text cohesion that is logical and semantic connection between its parts is provided by different linguistic means. Here are included the so called “markers” that mean:

1) the beginning of a new idea (*to begin with, next, then, at first, first of all, secondly, thirdly*);

2) transferring to another subject or adding arguments during formulation of thought (*and, and then, besides, in addition to, furthermore, moreover/more than that, also, likewise, again*);

3) enhancement of argumentation with additional reflection (*in any case, at any rate, by all means*);

4) generalization of above mentioned and completion of the thought formulation (*in a word, in brief/in short, on the whole, hence, therefore, so, consequently, finally, to sum up*);

5) explaining the above mentioned (*namely, that is to say, in fact/as a matter of fact/in particular, for example/to illustrate/for instance*);

6) paraphrasing of the above mentioned with the aim of explaining the content (*in other words/to put it in another way*);

7) presentation of an opposite thought (*but, yet, nevertheless, otherwise, although/though, in spite of, on the contrary/in contrast to*).

Text formation role is also played by modal words that show the attitude of the author to what is said:

1) certainty – *certainly, of course, undoubtedly, no doubt, surely, decidedly, definitely, really, indeed, naturally;*

2) probability – *maybe, perhaps, possibly, presumably, probably, evidently, obviously, apparently;*

3) (un)willingness – *(un)luckily, (un)fortunately, (un)happily*

To sum up, use the checklist below to assess whether your academic text has followed the rules of effective academic writing:

to use academic vocabulary

to avoid informal vocabulary and contractions;

to present information as precisely and accurately as possible;

to define terms where necessary;

to use appropriate transitions between sentences.

to begin each paragraph with a topic sentence.

to follow style guidelines consistently.

to avoid writing “you.”

to avoid emotive or exaggerated language.

to support claims with evidence.

to cite sources.

REDEWENDUNGEN FÜR DIE GESTALTUNG EINER SEMESTERARBEIT AUF DEUTSCH

1. Einen Text einleiten und zum Thema hinführen:

- *In der vorliegenden Arbeit geht es um...*
- *Schwerpunkt dieser Arbeit ist...*
- *In dieser Arbeit wird ... behandelt.*
- *Ausgangspunkt dieser Arbeit ist...*
- *In dieser Arbeit wird die Frage behandelt, wie/ob/inwiefern...*
- *In dieser Arbeit wird der Frage nachgegangen, wie/ob/inwiefern...*
- *In dieser Arbeit soll ... dargestellt werden ...*
- *Im Mittelpunkt dieser Arbeit steht die Frage ...*
- *Gegenstand dieser Arbeit...*
- *Ziel dieser Arbeit ist es, zu überprüfen ...*
- *Im Rahmen dieser Arbeit soll überprüft/hinterfragt/analysiert/werden...*

2. Das Thema einordnen und (evtl.) begründen:

- *Die Frage (nach) ... ist für ... von besonderem Interesse, weil ...*
- *... ist ein viel diskutiertes und strittiges Thema.*
- *... ist Forschungsgegenstand in verschiedenen Wissenschaften.*
- *... ist von besonderer Aktualität/Relevanz, da...*

- *Die Relevanz/Aktualität des Themas ergibt sich aus ...*
- *Dem Thema ... wurde bisher (in der Forschung) wenig Aufmerksamkeit gewidmet, weil/obwohl/da...*
- *Im Rahmen dieser Arbeit soll die Frage beantwortet werden, ...*
- *In dieser Arbeit soll erörtert/gezeigt/bewiesen/verglichen werden...*
- *Diese Arbeit soll ein Beitrag zu ... leisten.*
- *Die Arbeit soll Grundlage für/Ergänzung zu ... sein.*

3. Ziel und Anspruch der Arbeit formulieren:

- *Ziel der Arbeit ist, einen Überblick zu geben über... .*
- *... eine Systematik zu erarbeiten.*
- *... die Entwicklung eines Konzepts/einer Theorie.*
- *... Handlungsempfehlungen zu geben für...*
- *... die Optimierung von...*
- *... der Vergleich/die Gegenüberstellung von Theorien, Sachverhalten, Objekten / Methoden hinsichtlich der Aspekte ...*

4. Begriffe klären, definieren:

- *Der Begriff ... wird verstanden/verwendet/benutzt...*
- *Der Begriff ... wird in der vorliegenden Arbeit folgendermaßen verstanden/verwendet/benutzt...*
- *Unter ... versteht man/der Autor/die Autorin...*
- *... wird hier verstanden/verwendet als ...*
- *Der Autor/die Autorin ... definiert/beschreibt/versteht ... als ...*

5. Referieren, berichten, Forschungsstand darstellen:

- *Der Autor /die Autorin .. stellt fest, dass...*
- *Der Autor /die Autorin ... bezeichnet ... als...*
- *Der Autor /die Autorin ... verdeutlicht in seiner Arbeit die Umstände von...*
- *Es gab zweierlei Gründe für die Entstehung/Entwicklung/Bestrebungen/Ausprägung von...*
- *Bei Untersuchungen/Studien/Befragungen/Messungen zu ... konnte gezeigt werden, dass...*
- *Dabei wurde festgestellt/erkannt/bestätigt/widerlegt, dass...*
- *Der Autor /die Autorin ... / Die Forschungsgruppe vermutet, dass...*
- *Es sei (an dieser Stelle) darauf hingewiesen, dass...*
- *... verweist darauf, dass...*
- *... weist nach, dass...*
- *... kommt zu dem Ergebnis, dass...*
- *Laut...*

6. Thesen begründen und Beispiele/Verweise zur Begründung anführen:

- *Der Autor /die Autorin ... begründet damit, dass...*
- *Der Autor /die Autorin führt als Beispiel an, dass...*

- *Der Autor /die Autorin ... erläutert das/dies anhand eines Beispiels: ...*
- *Der Autor /die Autorin ... verdeutlicht das mit einem Beispiel: ...*
- *Die These ... lässt sich damit begründen...*
- *Die These lässt sich mit ... begründen/belegen.*
- *Beleg für diese These ist...*
- *Als Beispiele sollen ... dienen.*
- *Das ist u. a. daran zu sehen/damit zu erklären, dass...*
- *Autor/Autorin ... konnte zeigen, dass...*
- *Durch die Experimente von ... wurde gezeigt/festgestellt, dass...*
- *Autor /Autorin ... belegt in ihrer/seiner Untersuchung, dass...*
- *Nach Ergebnissen von ... lässt sich dieses Phänomen auf ...*
- *zurückführen.*
- *... stellt fest/zeigt auf, dass...*
- *Dies belegen auch weitere Untersuchungen von...*

7. Eigene Ergebnisse interpretieren, schlussfolgern:

- *Daraus ergibt sich, dass...*
- *Anhand dieser Beispiele/Ergebnisse wird deutlich, dass...*
- *Die Untersuchungsergebnisse zeigen, dass...*
- *Die Ergebnisse der Studie, lassen den Schluss zu, dass...*
- *Die Auswertung der Ergebnisse belegt, dass...*
- *Durch die Auswertung der Ergebnisse konnte die These ...*
- *erhärtert/belegt/bestätigt/nachgewiesen werden.*
- *Zusammenfassend lässt sich sagen, dass...*
- *Von weitergehendem Interesse ist außerdem die Frage, ob...*
- *Auch wäre es wichtig zu wissen, ob...*
- *Anhand/aufgrund der Ergebnisse ergeben sich folgende weiterführende*
- *Fragen...*
- *Die Ergebnisse werfen folgende Fragen auf...*

8. Schlussteil:

- *Zusammenfassend lassen sich folgende Ergebnisse*
- *anführen/herausstellen/nennen...*
- *Die Ergebnisse der Arbeit/Die Arbeitsergebnisse sollen/können als*
- *Grundlage/Ausgangspunkt/ für ... dienen.*
- *In dieser Arbeit kann keine endgültige Antwort auf ... gegeben werden.*
- *... konnte hier nur am Rande behandelt werden*
- *Eine vollständige Antwort auf die Frage ... kann mit dieser Arbeit nicht*
- *gegeben werden.*
- *An dieser Stelle empfiehlt sich eine weitere Untersuchung...*

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. ДСТУ 3008-2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. – На заміну ДСТУ 3008–95; чинний з 2017–07–01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с.
2. ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ) / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [На заміну ДСТУ 3582–97 ; чинний від 2013–08– 22]. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с.
3. ДСТУ 6095:2009. Правила скорочення заголовків і слів у заголовках публікацій (ГОСТ 7.88–2003, MOD) [Текст] / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – Чинний від 2009–07–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2009. 10 с. (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).
4. ДСТУ 7093:2009. Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих іноземними європейськими мовами (ГОСТ 7.11– 2004, MOD; ISO832:1994, MOD) [Текст]. – Чинний від 2010–04–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2009. 87 с. (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).
5. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
6. Загальні рекомендації з підготовки, оформлення, захисту й оцінювання випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти першого бакалаврського і другого магістерського рівнів / за ред. доц. М. І. Шинкарика. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 60 с.
7. Етичний кодекс ученого України. Бюлетень ВАК України, № 11, 2011. URL: <http://ierop.org.ua/rules/codex.html> (дата звернення: 07.08.2022).
8. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підруч. для студ. філол. спец. ВНЗ. 2. вид., випр. і доп. Київ : Видавничий центр “Академія”, 2006. – 463 с. 11. Наумовець А. Г. Ви і ваша аудиторія. Київ : Академперіодика, 2010. 64 с.
9. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник для вузів. К. : Кондор, 2003. 189 с.
10. Мазур О.В., Подвойська О.В., Радецька С.В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищих навч. заклад. філол. спец. Вінниця : Нова книга, 2013. 120 с.
11. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. пос. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.
12. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.

13. Сучасна лінгвістика : напрями та проблеми : підручник / О. О. Селіванова. Полтава : Довкілля. К, 2008. 711 с.
14. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.
15. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. Вид. 6-те, переробл. і допов. Київ : Знання, 2008. 310 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Приклад оформлення титульної сторінки курсової роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин імені

Б.Гаврилишина

Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

Міждисциплінарна курсова робота на тему:

«ЮРИДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В ЕКОНОМІЧНИХ ТЕКСТАХ»

Виконав: студент 3 курсу, групи БКП–31

Спеціальності 035 «Філологія»

_____ Петро Петренко

Керівник: канд.філол.н., доц. Ірина Іваненко

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії

_____ підпис (прізвище, ініціали)

_____ підпис (прізвище, ініціали)

_____ підпис (прізвище, ініціали)

ТЕРНОПІЛЬ – 2023

Приклад оформлення титульної сторінки курсової роботи англійською мовою

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
B. HAVRYLYSHYN EDUCATION AND RESEARCH INSTITUTE OF
INTERNATIONAL RELATIONS
DEPARTMENT OF FOREIGN LANGUAGES, INFORMATION AND
COMMUNICATION TECHNOLOGIES

PHRASEOLOGY AS A PART OF ENGLISH VOCABULARY
TERM PAPER
(in ENGLISH)

3d year student
group – BCT 31
speciality 035 “Philology”
Kkkkk Inna

Scientific Supervisor:
Ppppp D. A.
PhD, Associate Professor

National scale _____

Grades ____ ECTS____

Members of the board

_____ signature (full name)

_____ signature (full name)

_____ signature (full name))

Ternopil 2023

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин ім.Б.Гаврилишина
Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

Спеціальність 035 – *Філологія*

Курс _____ Група _____ Семестр _____

ЗАВДАННЯ на міждисциплінарну курсову роботу студентів

1. Тема курсової роботи _____

2. Термін здачі студентом закінченої курсової роботи _____

3. Вихідні дані курсової роботи _____

4. Зміст питань, які підлягають розробці в курсовій роботі:

Керівник _____

(підпис) (науковий ступінь, вчене звання, П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання _____

(підпис студента) (дата)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Навчально-науковий інститут міжнародних відносин ім.Б.Гаврилишина
 Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій
РЕЦЕНЗІЯ

на міждисциплінарну курсову роботу студента(ки) групи БКП- ____

на тему:

Виконання курсової роботи (50 балів):

№ п/п	Ознаки оцінювання	Максимальна кількість балів	Виставлена оцінка
1	Повнота розкриття теми	15	
2	Логічність викладення матеріалу та аналіз сучасного стану проблеми	15	
3	Відповідність вступу та аргументованість висновків	10	
4	Стиль та грамотність написання роботи	10	

Захист курсової роботи (50 балів):

№ п/п	Ознаки оцінювання	Максимальна кількість балів	Виставлена оцінка
1	Вчасність виконання роботи і реєстрація на кафедрі	10	
2	Володіння матеріалом, повнота викладу, рівень систематизації, логічність викладу інформації	25	
3	Відповіді на додаткові питання	10	

4	Ефективність використання часу презентації	5	
---	--	---	--

Разом балів за курсову роботу: _____

Висновок: _____

_____ 2023 р. _____ канд.філол.наук, доц. Ірина Іваненко

Приклади оформлення списку використаних джерел відповідно до Національного стандарту України ДСТУ **8302:2015**

В Україні 01 липня 2016 р. набув чинності ДСТУ **8302:2015** «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання», який установлює види бібпосилань, правила та особливості їхнього складання і розміщення у документах.

Зразки оформлення різних категорій джерел та інформаційних ресурсів, використаних при написанні роботи наведено нижче.

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с. 3. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 102 с. 4. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с. 5. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства: теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с. 6. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2016. 172 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с. 4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій.

	<p>Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 102 с.</p> <p>5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с.</p> <p>6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.</p>
Три автори	<p>1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.</p> <p>2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.</p> <p>3. Кузнєцов М. А., Фоменко К. І., Кузнєцов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.</p> <p>4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.</p>
Чотири і більше авторів	<p>1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.</p> <p>2. Бікулов Д. Т, Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.</p> <p>3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.</p> <p>4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.</p> <p>5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.</p>

<p>Автор(и) та редактор(и) / упорядники</p>	<p>1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В.М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.</p>
<p>Без автора</p>	<p>1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016): ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с. 3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с. 4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Ніколаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с. 5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с. 6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с. 7. Сучасне суспільство: філософсько-правове дослідження актуальних проблем : монографія / за ред. О. Г. Данильяна. Харків : Право, 2016. 488 с. 8. Адміністративно-правова освіта у персоналіях : довід. / за заг. ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Київ : Ін Юре, 2015. 352 с. 9. Підготовка докторів філософії (PhD) в умовах реформування вищої освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., (м. Запоріжжя, 5-6 жовт. 2017 р.) Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 216 с. 10. Країни пострадянського простору: виклики модернізації : зб. наук. пр. / редкол.: П. М. Рудяков (відп. ред.) та ін. Київ : Ін-т всесвітньої історії НАН України, 2016.</p>

	<p>306 с.</p> <p>11. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ століття / упоряд. В. Агеєва. Київ : Смолоскип, 2016. 904 с.</p>
<p>Багатотомні в ідання</p>	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.</p> <p>Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p> <p>5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p>

<p>Автореферат и дисертацій</p>	<p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності заземельним законодавством України : автореф. дис канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Групи інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.</p>
<p>Дисертації</p>	<p>1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
<p>Законодавчі та нормативні документи</p>	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393- VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p> <p>6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.</p>

	<p>8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
<p>Архівні документи</p>	<p>1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
<p>Патенти</p>	<p>1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
<p>Препринти</p>	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. <i>Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України</i>, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой</p>

	<p>ускорителем електронів. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН України, Нац. науч. центр«Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08- 22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>
Каталоги	<p>1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН України. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.</p> <p>2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.</p> <p>3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.- упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.</p>
Бібліографічні і покажчики	<p>1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с.</p> <p>2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).</p> <p>3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).</p> <p>4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-</p>

	<p>2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с.</p> <p>5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).</p>
<p>Частина видання: Книги</p>	<p>1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.</p> <p>2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.</p> <p>3. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197.</p> <p>4. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.</p>
<p>Частина видання: матеріали конференцій (тези, доповіді)</p>	<p>1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.</p> <p>2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.</p> <p>3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.</p> <p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p>

	<p>5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
<p>Довідкові видання</p>	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломоець, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірій М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
<p>Періодичні видання (журнали, газети)</p>	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломоець Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>5. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>

Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p> <p>4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. <i>Наука та інновації</i>. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: https://doi.org/10.15407/scin12.06.006.</p>
--------------------	--

**ТЕМИ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ КУРСОВИХ РОБІТ 2023-2024
НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

1. Психологічні аспекти роботи послідовного перекладача: стрес та ефективність, засоби його подолання
2. Історія розвитку технік послідовного перекладу у світовій практиці
3. Мовні і культурні аспекти у послідовному перекладі: адаптація і локалізація текстів
4. Використання технологій у нотуванні та їх вплив на результати перекладу
5. Проблеми точності та стилістичної адаптації у послідовному перекладі
6. Гендерний аспект у послідовному перекладі: переклад жіночої і чоловічої мови
7. Мовна політика та послідовний переклад: вплив на засоби масової інформації та дипломатичні відносини
8. Літературна діаспора: творчість німецьких письменників за кордоном
9. Тема екзистенціалізму в німецькій літературі
10. Роль жінок в німецькій літературі 19 століття
11. Інтерпретація мовних жестів і невербальних сигналів у синхронному перекладі
12. Синхронний переклад в онлайн-комунікаціях
13. Синхронний переклад в політичному спілкуванні
14. Вплив штучного інтелекту на сучасну синхронну перекладацьку практику
15. Роль емоційного інтелекту в професійній діяльності перекладача
16. Особливості перекладу культурних ідіом
17. Переклад у сфері дипломатичних відносин
18. Професійна етика перекладача
19. Перекладацька діяльність на переговорах
20. Соціологічні аспекти перекладу
21. Новації в перекладі і в перекладацьких студіях
22. Образ природи в поезії Вільяма Блейка
23. Морально-етична проблематика роману "Ловець у житі " Дж.Д. Селінджера
24. Українська національна ідея в поемі "Мазепа" Дж. Байрона.
25. Морально-етична проблематика оповідань О.Генрі
26. Прояви художнього новаторства роману М.Шеллі "Франкенштейн"
27. Роль драматургії В.Шекспіра у європейському культурному просторі.

28. Психологізм роману І.Шоу "Два тижні в іншому місті"
29. Мова сучасної польської реклами та лексико-семантичні аспекти перекладу рекламних текстів.
30. Польсько-українська мовна омонімія та хибні «друзі перекладачів».
31. Особливості промов сучасних польських політиків: функціональний та перекладацький аспекти.
32. Лексичні запозичення у польській мові та лінгвостилістичні особливості їх перекладу.
33. Синонімічне багатство польської мови (на матеріалі іменників та дієслів) та збереження комунікативно-прагматичної функції синонімів при перекладі.
34. Особливості польської молодіжної говірки: функціональний та перекладацький аспекти.
35. Антонімічні засоби польської мови (на матеріалі іменників та прикметників) та збереження комунікативно-прагматичної функції антонімів при перекладі.
36. Англomовний науково-технічний текст як об'єкт наукового дослідження
37. Культурологічні аспекти науково-технічного перекладу як різновиду міжкультурної комунікації
38. Лексичні особливості перекладу термінів науково-технічної тематики
39. Лексико-семантичні та структурні особливості термінів-словосполучень та їх відтворення українською мовою (на матеріалі текстів галузі інформаційних технологій)
40. Еквівалентність у перекладі англomовної науково-технічної документації
41. Лексико-синтаксичні особливості перекладу науково-технічної статті
42. Лексичні трансформації у процесі перекладу текстів науково-технічної тематики
43. Вплив культурних відмінностей на міжкультурну комунікацію в бізнесі: аспекти англomовного соціуму.
44. Особливості професійної комунікації в німецькомовному бізнес-середовищі.
45. Комунікативні стратегії у бізнес-спілкуванні в україномовному середовищі: сучасні тенденції.
46. Роль мовленнєвого етикету в бізнес-спілкуванні: порівняльний аналіз між англійською, німецькою та українською мовами.
47. Використання невербальних засобів комунікації в бізнес-середовищі: культурні відмінності.
48. Етика ділового листування: порівняння традицій в англійському, німецькому та українському бізнес-контекстах.
49. Адаптація бізнес-комунікації до культурних особливостей англomовного, німецькомовного та україномовного середовищ.

